

ΒΗΜΑ *Magazino*

© ΤΟ ΒΗΜΑ • ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2003 • Αριθ. 132

e-mail: vimagazino@dolnet.gr

Ο Χριστός Ξανασταυρώνεται

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

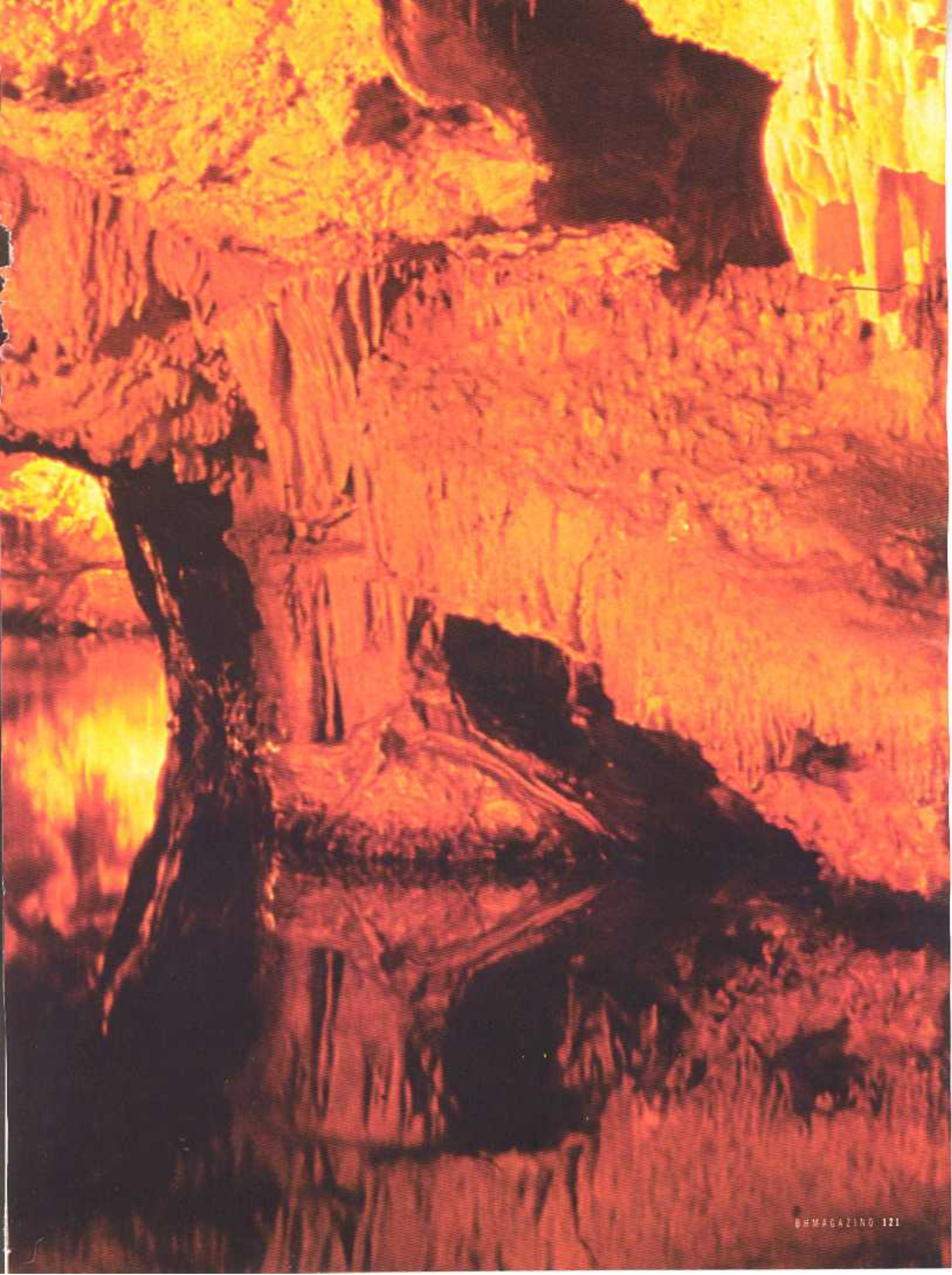

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ «ΣΚΟΥΠΑ» ΣΤΟΝ ΔΙΡΟ

«ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ»

Το σπήλαιο του Διρού είναι κατά γενική ομολογία το ομορφότερο λιμναίο σπήλαιο του κόσμου. Τελευταία ωστόσο δεν ήταν και το... καθαρότερο. Ευτυχώς μετά την πρόσφατη εθελοντική επιχείρηση «σκούπα» του ΣΠΕΛΕΟ, τα λογής λογής «σουβενίρ» που έχουν κατά καιρούς αφήσει πίσω τους οι απερίσκεπτοι επισκέπτες πήραν τον δρόμο για τον φυσικό τους χώρο: τη χωματερή. Της Κατερίνας Κολιού. Φωτογραφίες: Ιάκωβος Χατζησταύρου

ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ «ΣΚΟΥΠΑ» ΣΤΟΝ ΔΙΡΟ/ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Η «ΨΑΡΙΑ» ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ που ανέλαβε τον καθαρισμό της Βλυκάδας περιελάμβανε κινητά τηλέφωνα, φωτογραφικές μηχανές, πλαστικά ποτήρια, πακέτα τσιγάρων, ξεχασμένο καλώδια και λάμπες φωτισμού

Στις αρχές του χρόνου ο Σπηλαιολογικός Ελληνικός Εξερευνητικός Ομίλος (ΣΠΕΛΕΟ), ένας από τους μεγαλύτερους και παλαιότερους συλλόγους που ασχολούνται με την εξερεύνηση και καταγραφή των ελληνικών σπηλαίων, αναζητούσε τον κατάλληλο τρόπο για να εορτάσει τη συμπλήρωση των 20 ετών συνεχούς λειτουργίας του. Η επιλογή δεν ήταν εύκολη. Η ελληνική επικράτεια είναι «διάτρητη». Περισσότερα από 10.000 σπήλαια κρύβονται στα έγκατά της. Ποιο να πρωτοδιαλέξουν; Τότε «έπεσε» η ιδέα: Τι καλύτερο από μια αφιλοκερδή επιχείρηση «σκούπα» στο μεγαλύτερο και πιο εντυπωσιακό ελληνικό σπήλαιο; Τα μέλη συγκατένευσαν ενθουσιωδώς και ετοίμασαν βελίτσες με προορισμό τα σπήλαια του Διρού στη Λακωνία και συγκεκριμένα σε αυτό της Γλυκάδας ή Βλυκάδας, το μοναδικό τουριστικά αξιοποιημένο από τα σπήλαια της περιοχής. Το περιεχόμενο της αποστολής ήταν διττό. Η πρώτη φάση της εθελοντικής εξόρμησης περιελάμβανε τον καθαρισμό του επισκέψιμου τμήματος του σπηλαίου ενώ παράλληλα με την αποκομιδή των λογής λογής απορριμμάτων τα νέα μέλη του ομίλου θα είχαν την ευκαιρία να προσεγγίσουν για πρώτη φορά τα μη τουριστικά τμήματα του ζωντανού αυτού «υδάτινου μουσείου». Μετά και την τυπική χορήγηση αδειας από τις αρμόδιες τοπικές υπηρεσίες, το φιλόδοξο σχέδιο μπορούσε πλέον να θεθεί σε εφαρμογή.

Η επιχείρηση στο επισκέψιμο λιμναίο τμήμα του Σπηλαίου του Διρού άρχισε ένα σαββατιάτικο πρωινό από επτά πλήρως εξοπλισμένους δύτες και οκτώ βαρκάρηδες, οργανωμένους σε τρεις ομάδες. Αφού χτένισαν τον βυθό επί περίπου τέσσερις ώρες, γέμισαν τις βάρκες που τους ακολουθούσαν με την απροσδόκητη «ψαριά» τους. Η υποβρύχια αποκομιδή έφερε στο φως εκτός από δεκάδες πλαστικά ποτήρια και πακέτα τσιγάρων – που σίγουρα δεν έπεσαν κατά λάθος – και αρκετά ζευγάρια γυαλιά, κινητά τηλέφωνα και φωτογραφικές μηχανές – που σίγουρα έπεσαν κατά λάθος. Εκτός από τα ευρήματα απερισκεψίας των εκάστοτε επισκεπτών, οι δύτες «ψάρεψαν» και σπασμένες ή μη λάμπες φωτισμού και πολλά μέτρα καλώδια που είχαν κατά καιρούς αποθέσει στον βυθό διάφορα συνεργεία. Χαρακτηριστικό δε της δυσκολίας του εγχειρήματος στο επισκέψιμο τμήμα ήταν ότι, την ίδια στιγμή που οι δύτες προσπαθούσαν να σαρώσουν τον βυθό του σπηλαίου, πάνω από τα κεφάλια τους ιπγαινοέρχονταν αγκομαχώντας βάρκες φορτωμένες με τουρίστες, καθώς ο χώρος λειτουργούσε κανονικά ως τις 3 μετά το μεσημέρι.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ ΤΟΥ ΔΙΡΟΥ ΣΕ ΛΙΓΕΣ ΛΕΞΕΙΣ:

- **Εκτός από τη Βλυκάδα ή Γλυφάδα**, το μοναδικό επισκέψιμο σπήλαιο της περιοχής του Διρού, υπάρχουν και άλλα γεωτικά, μη προσβάσιμα από τον επισκέπτη σπήλαια, μεταξύ των οποίων τα Καταφύγι και Αλεπότρυπα. Κοντά στην είσοδο του τελευταίου λειτουργεί το Νεολιθικό Μουσείο του Διρού. Άλλα ευρήματα της περιοχής φιλοξενούνται στο Μουσείο της Σπάρτης.
- **Η Βλυκάδα ή Γλυφάδα** είναι το μεγαλύτερο γνωστό ελληνικό σπήλαιο, (εξερευνημένου) μήκους 3,5 χλμ. Το μήκος των τουριστικά αξιοποιημένων διαδρομών του φθάνει τα 3.100 μ., (2.800 μ. υδάτινη διαδρομή και 300 μ. διαδρομή στην Ξηρά). Η ξενάγηση διαρκεί 45 λεπτά.
- **Το σπήλαιο ανακαλύφθηκε** από τον Π. Αραπάκι, εξερευνήθηκε όμως συστηματικά από το 1949 από το ζεύγος Ιωάννη και Άννας Πετροχειλίου, της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας.
- **Η αξιοποίησή του Σπηλαίου** της Βλυκάδας ή Γλυφάδας ξεκίνησε το 1958. Το 1963 λειτουργήσε η πρώτη διαδρομή μήκους 600 μ. ενώ το 1979 ανακαλύφθηκαν νέα τμήματα και χαρτογραφήθηκαν χερσαίοι και λιμναίοι διάδρομοι. Ως σήμερα έχουν εξερευνηθεί περισσότερα από 10.000 τ.μ. με δεκάδες στοές και θαλάμους.
- **Ο Μανδύας του Ποσειδώνα**, η Λίμνη των Ωκεανίδων, η Νεκρή Πολιτεία, ο Επισκοπικός Θρόνος, το Πέλαγος του Ποσειδώνα, ο Πέτρινος Κρίνος, η Θάλασσα των

Ναυαγίων, η Χρυσή Βροχή, η Σκολαπένια Σάλα, ο Μεγάλος Ωκεανός, τα Ανάκτορα του Πλούτωνα και το Πέτρινο Δάσος είναι μόνο μερικές από τις εύλογες ονομασίες με τις οποίες έχουν βαπτίσει οι υπεύθυνοι τις σάλας και τις αίθουσες του σπηλαίου.

- **Ο πλούσιος πολύχρωμος** διάκοσμός του τοποθετεί το σπήλαιο της Βλυκάδας ή Γλυφάδας στην κορυφή της παγκόσμιας λίστας λιμναίων σπηλαίων. Ακολουθούν το Παντράκ της Γαλλίας και η Ζόπα στη Βηρυτό.
- **Η θερμοκρασία** στο εσωτερικό του σπηλαίου είναι 18° C χειμώνα-καλοκαίρι. Το μέγιστο βάθος του νερού φθάνει τα 15,5 μέτρα και η θερμοκρασία τους 12° C.
- **Η Ελλάδα των 10.000 σπηλαίων** έχει αναλάβει τη διοργάνωση του επόμενου Διεθνούς Σπηλαιολογικού Συνεδρίου, το 2005.

Κοινή Διαπίστωση όσων συμμετείχαν στην εν λόγω αποστολή ήταν δυστυχώς οι φθορές που έχει υποστεί ο φυσικός διάκοσμος του σπηλαίου από την εντατικοποιημένη τουριστική εκμετάλλευση. Σταλακτίτες και σταλαγμίτες που η φύση δημιούργησε σταγόνα σταγόνα εδώ και χιλιάδες χρόνια «καρτομήθηκαν» μέσα σε λίγα λεπτά, είτε από αμέλεια είτε για να αποτελέσουν μιμνελό στο σκρίνιο επισκεπτών με έλλειψη οικολογικής ευαισθησίας. Γι' αυτό μετά το πέρας της αποστολής τα μέλη του ΣΠΕΛΕΟ απύθηναν έκκληση προς τους επισκέπτες των σπηλαίων «να αφήνουν πίσω τους μόνο πατημασιές»...

Και όσο αυτά εκτυλίσσονταν στο τουριστικό τμήμα της διαδρομής, σε μικρή απόσταση μια δεύτερη δωδεκαμελής ομάδα ξεκινούσε την περιήγηση στο μη αξιοποιημένο λιμναίο και χερσαίο τμήμα του αχανούς υπόγειου συμπλέγματος. Η δική τους αποστολή αποδείχθηκε ιδιαίτερος χρονοβόρα. Υστερα από μία ώρα κολύμπι στα παγωμένα νερά του λιμναίου τμήματος - 12° C χειμώνα και καλοκαίρι - οι εκστασιασμένοι περιηγητές πάτησαν στο χερσαίο τμήμα του σπηλαίου, το οποίο και καθάρισαν από απομεινάρια ασετυλίνης που άφησαν πίσω τους προηγούμενες αποστολές. Αφού οροθέτησαν με ειδική ταινία τη διαδρομή που ακολούθησαν για να διευκολύνουν και τους επόμενους εξερευνητές, επέστρεψαν 14 ώρες αργότερα αποκαμωμένοι μεν, με το χαμόγελο της επιτυχίας δε.

Παράλληλα άλλοι τέσσερις ειδικευμένοι σπηλαιολόγοι και σπηλαιοκαταδύτες επιχειρούσαν υποβρύχια εξόρυξη στον βυθισμένο Διρό για να καλύψουν διαδρομή μήκους 300 μέτρων, πλούσια σε παλαιοντολογικά ευρήματα. Και αυτή η αποστολή στέφθηκε με επιτυχία - μισή ώρα αργότερα οι σπηλαιοκαταδύτες επέστρεψαν ικανοποιημένοι στη βάση τους. Την επομένη η ιδιόμορφη ψαριά πήρε τον δρόμο της για τη χωματερή και τα μέλη του ΣΠΕΛΕΟ επέστρεψαν στην Αθήνα με εκατοντάδες εικόνες φυσικής ομορφιάς στις αποσκευές τους, ενώ το Σπήλαιο του Διρού μπορεί πλέον να καυχάται ότι, εκτός από το ομορφότερο φυσικό λιμναίο σπήλαιο του κόσμου, είναι επιπέλους και το πιο καθαρό. ●

* Ο ΣΠΕΛΕΟ διοργανώνει κάθε χρόνο εντατικά σεμινάρια ερασιτεχνικής σπηλαιολογίας (29 μαθήματα συνολικά). Τα εφετινά έχουν ήδη ξεκινήσει από τις 12/3 και ολοκληρώνονται στις 14/5. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στα γραφεία του ομίλου - ανοικτά κάθε Τετάρτη 9 π.μ.-11 π.μ. - (λεωφ. Αλεξάνδρας 83Α, τηλ./φαξ 210 6438.308, e-mail: info@speleo.gr, URL:www.speleo.gr).